

Inštitút finančnej politiky
Ministerstvo financií SR
www.finance.gov.sk/ifp

Prognóza vývoja ekonomiky SR pre roky 2007 – 2011

Výbor pre makroekonomické prognázovanie

Bratislava 28. 1. 2008

Obsah prezentácie

- Predpoklady prognózy
 - Vonkajšie prostredie
 - Domáce prostredie
- Prognóza hlavných indikátorov a rozdiely oproti predchádzajúcej prognóze (september 2007)
- Závery
- Riziká

Predpoklady prognózy – vonkajšie prostredie

Hlavné globálne faktory

- Zvyšovanie cien komodít vo svete; cena ropy na začiatku roka prekročila hodnotu 100 USD/barel
- Rast cien potravín je globálny fenomén (agflácia)
- Vplyv hypotekárnej krízy na reálnu ekonomiku je výraznejší ako sa predpokladalo
- Turbulencie na finančných trhoch – prepad akcií v čierny pondelok 21.1.2008

Predpoklady prognózy – vonkajšie prostredie

Ekonomický rast

- Rast v USA sa spomalí z 2,2% v 2007 na 1,7% v 2008 - možnosť recesie
- Rast v eurozóne sa spomalí z 2,6% v 2007 na 2,2% v 2008
- Ekonomiky Číny a Indie dosahujú nadálej takmer dvojciferné rasty, zvyšuje sa ich vplyv na vývoj svetovej ekonomiky

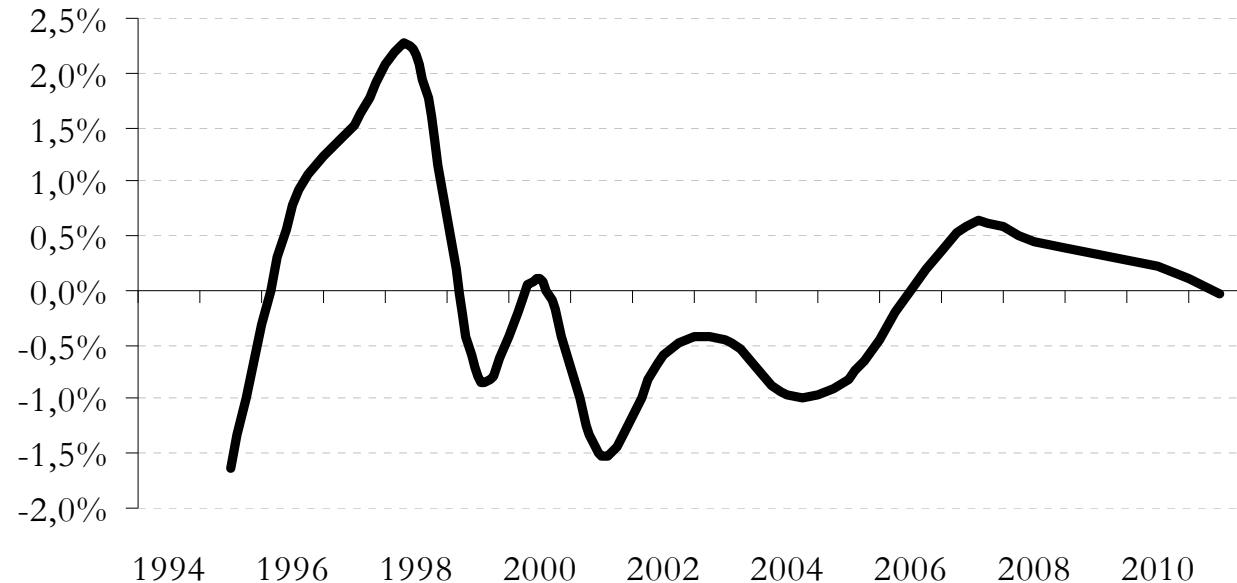
Predpoklady prognózy – vonkajšie prostredie

Menová politika

- FED znižuje úrokové sadzby, najväčšie znižovanie úrokových sadzieb (o 0,75 p.b.) od roku 1984 (napriek inflácii 4,1% v roku 2007)
- Sadzby ECB zatiaľ nezmenené, rozhodujúcim faktorom je nateraz cenová stabilita (miera inflácie nadálej nad úrovňou inflačného cieľa 2%; v decembri ročná HICP eurozóny = 3,1 %)

Predpoklady prognózy – domáce prostredie

Cyklický vývoj

- Na základe zvýšenia reálnych rastov HDP došlo aj k miernemu zvýšeniu prognózy produkčnej medzery na roky 2007 - 2011

Predpoklady prognózy- domáce prostredie Makroekonomickej politiky

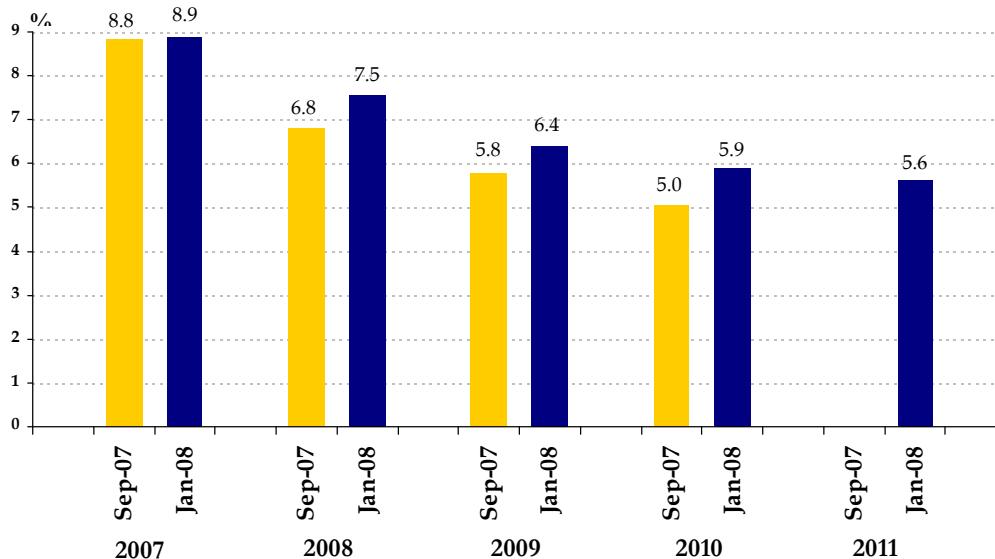
- Obozretná menová politika - primerane prísna, zameraná na plnenie inflačného cieľa, stabilná základná úroková sadzba NBS
- Štrukturálne politiky - prijatie eura k 1.1.2009 a z toho vyplývajúce plnenie záväzkov z Konvergenčného programu SR
- Fiškálna politika - schválené deficity verejnej správy bez zmeny oproti septembrovej prognóze

Deficit verejnej správy (% z HDP)				
2006	2007e	2008b	2009b	2010b
3,7	2,5	2,3	1,8	0,8

Hrubý domáci produkt

reálny rast

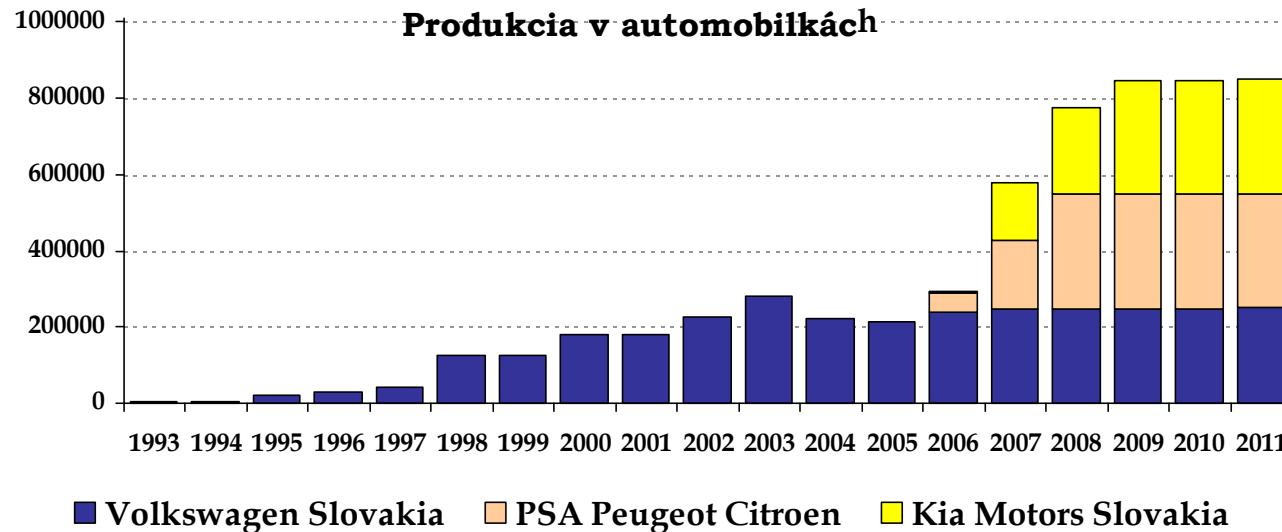
2006				2007				2008				2009				2010				2011	
	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Jan-08														
8,5	8,8	8,9	0,1	6,8	7,5	0,7	5,8	6,4	0,6	5,0	5,9	0,9				5,6					

- Zvýšenie prognózy rastu odráža
 - optimističkejšie predpoklady po prijatí eura v rokoch 2009-2011
 - revíziu národných účtov
- Prognóza však potvrdzuje doterajší trend postupného zmierňovania rastu

Výroba v priemysle

pozitívny vývoj

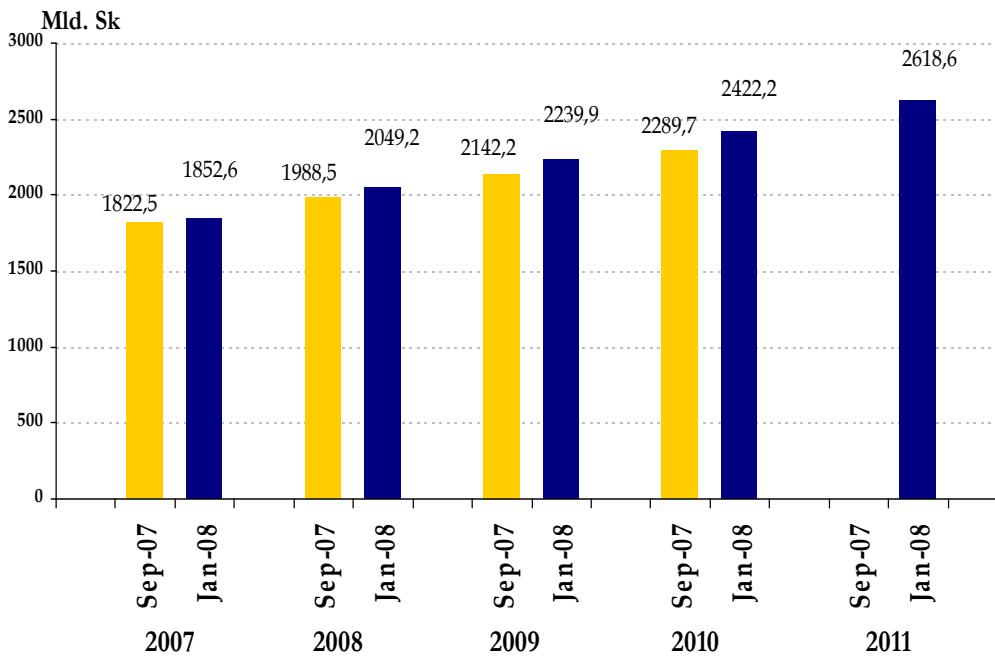

- očakávané zvyšovanie výroby v automobilkách
- priaznivý vývoj v elektrotechnickom sektore; zvýšenie produkcie Samsungu a Sony, spustenie výroby nového závodu Samsungu s vysokou tvorbou pridanej hodnoty
- pozitívne sa vyvíja aj väčšina ostatných sektorov priemyslu

Hrubý domáci produkt

mld. Sk. bežné ceny

2006	2007			2008			2009			2010			2011
	Sep-07	Jan-08	Δ	Jan-08									
1659,6	1822,5	1852,6	30,1	1988,5	2049,2	60,7	2142,2	2239,9	97,7	2289,7	2422,2	132,5	2618,6

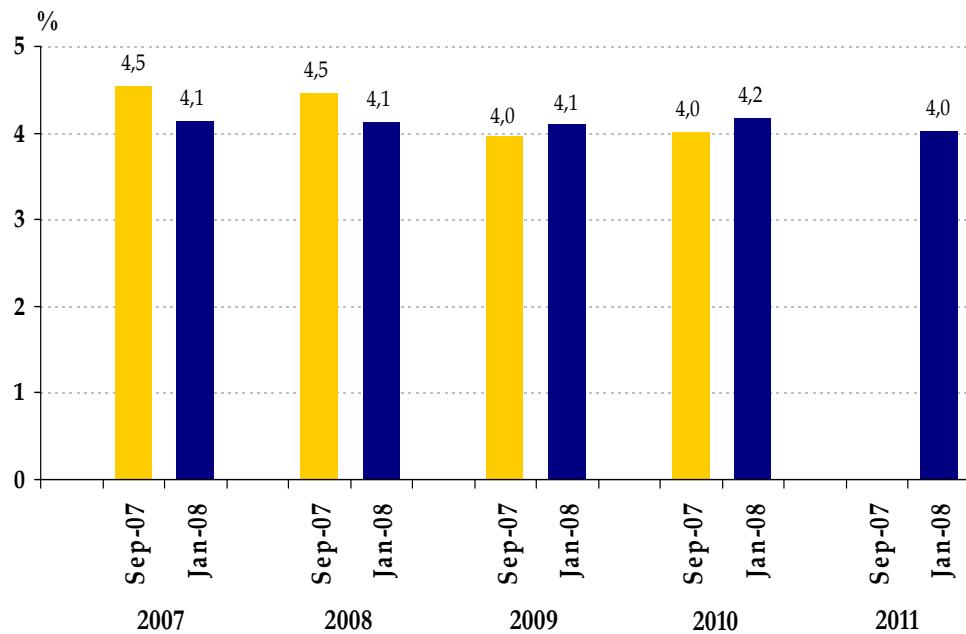

- Zvýšenie HDP v dôsledku zmien reálnych rastov a deflátorov
- Rast deflátorov HDP a jeho zložiek spôsobený rastom inflácie

Mzda za národné hospodárstvo

reálny rast

2006				2007				2008				2009				2010				2011	
	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Jan-08					
9,2	4,5	4,1	-0,4	4,5	4,1	-0,4	4,0	4,1	0,1	4,0	4,2	0,2				4,0					

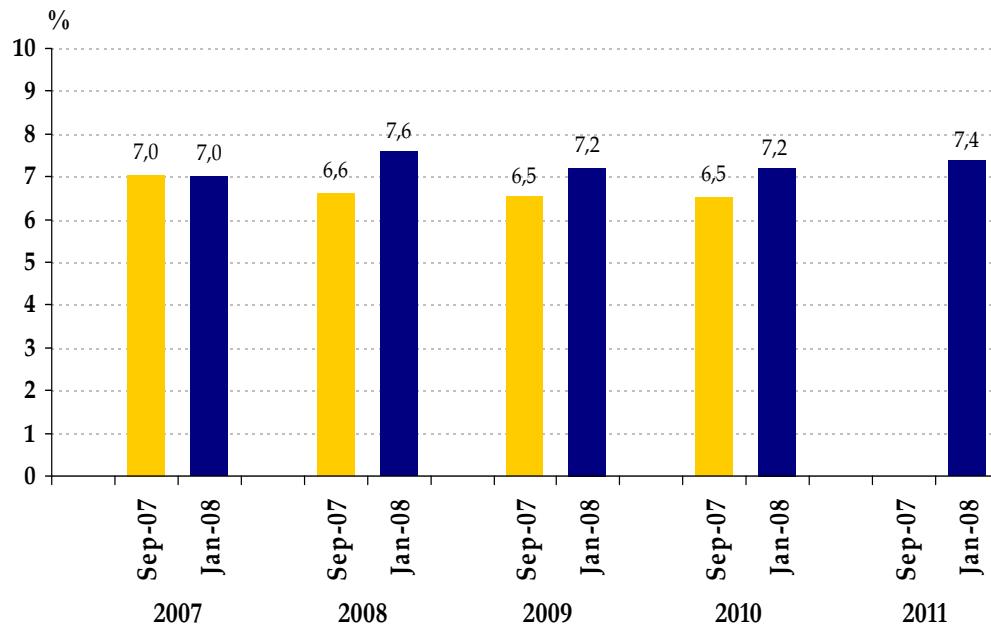

- **2007 – 2008** zníženie rastu spôsobené rastom inflácie
- **2009 – 2010** mierne zvýšenie (vplyv BS efektu, ako aj očakávaného nedostatku adekvátnych pracovných sôl)
- rast reálnych miezd pod rastom produktivity; **cenový vývoj neohrozený**

Mzda za národné hospodárstvo

nominálny rast

2006				2007				2008				2009				2010				2011	
	Sep-07	Jan-08	Δ		Jan-08																
8,0	7,0	7,0	0,0		6,6	7,6	1,0		6,5	7,2	0,7		6,5	7,2	0,7		7,4				

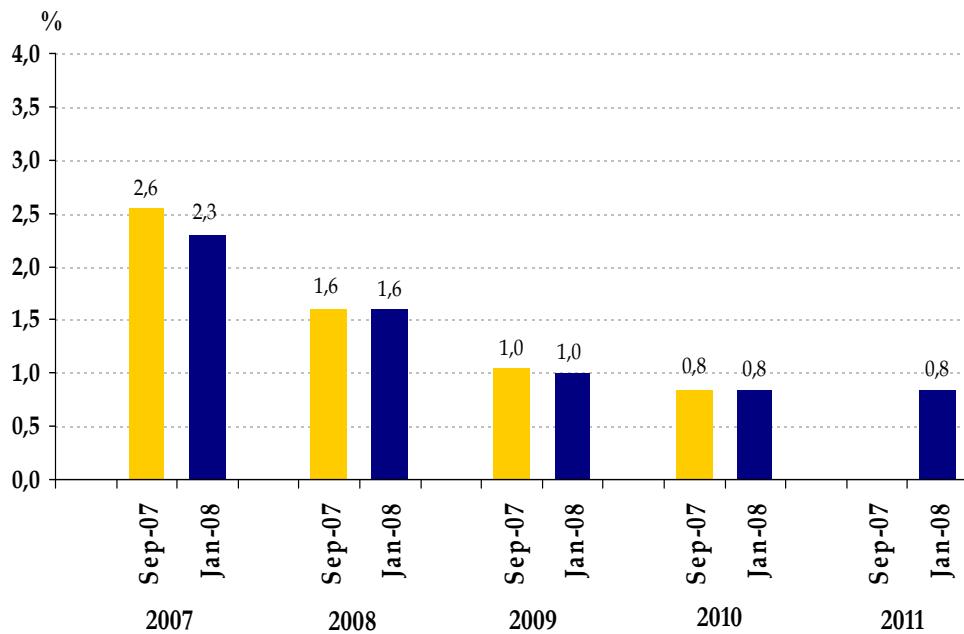

- **2008-2010:**
Zvýšenie oproti predchádzajúcej prognóze zapríčinené rastom inflácie

Zamestnanosť

rast podľa VZPS

	2006			2007			2008			2009			2010			2011
	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Jan-08
3,8	2,6	2,3	-0,3	1,6	1,6	0,0	1,0	1,0	0,0	0,8	0,8	0,0				0,8

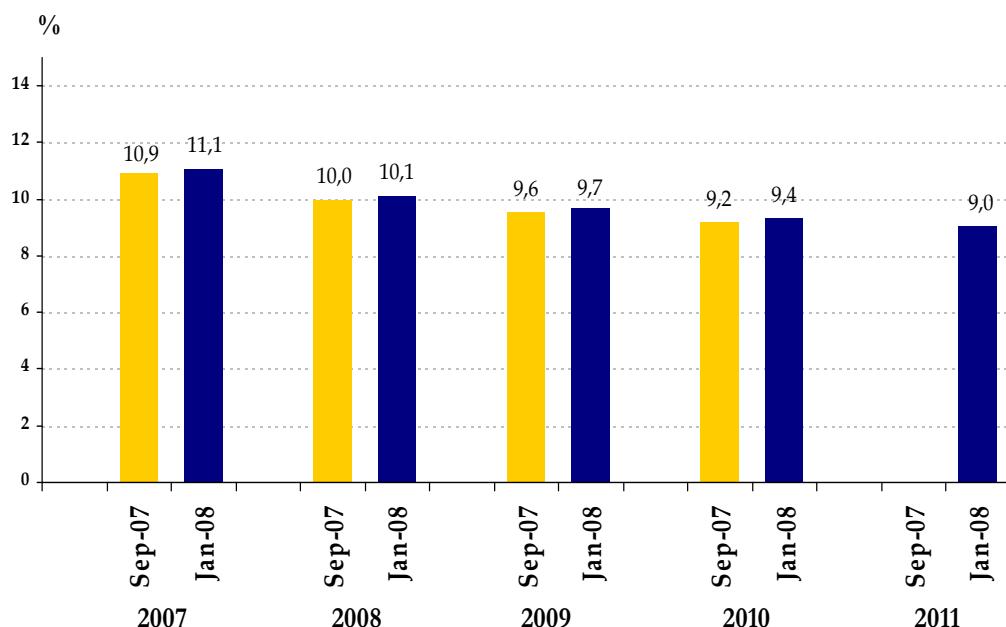

- **2007** - mierny pokles na základe vývoja v 3. štvrtroku
- **2008-2010** - bez zmeny

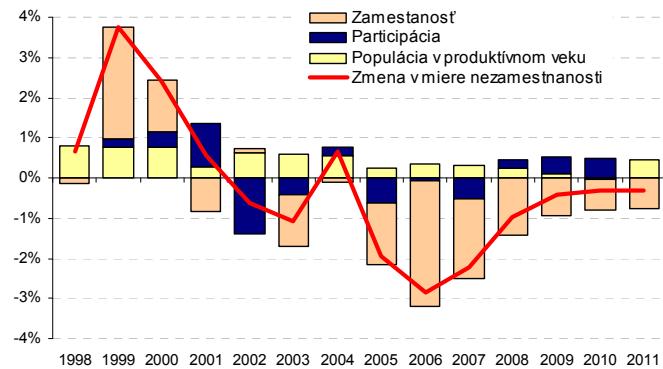
Miera nezamestnanosti

VZPS

2006				2007				2008				2009				2010				2011	
	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Jan-08														
13,3	10,9	11,1	0,2	10,0	10,1	0,1	9,6	9,7	0,1	9,2	9,4	0,2				9,0					

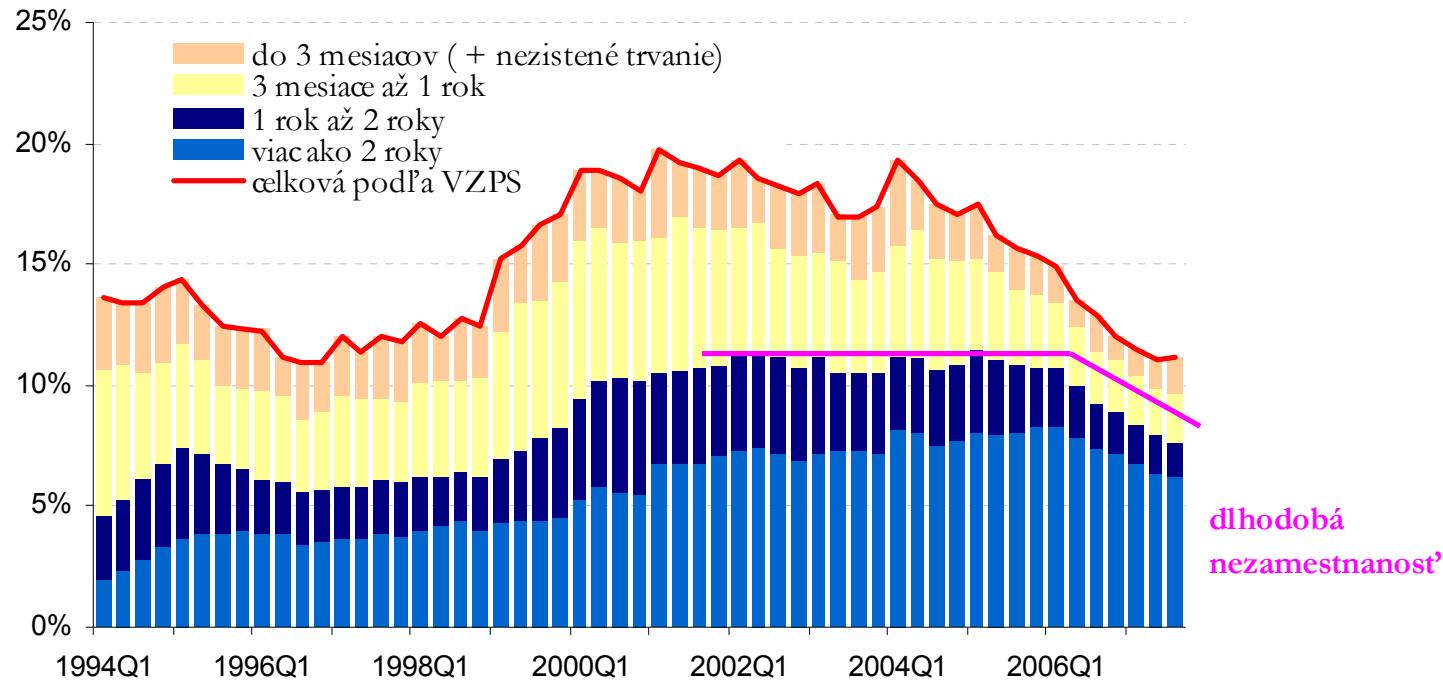

- **Mierne zvýšenie** na základe slabšieho vývoja v roku 2007
- **Miera participácie** sa bude v rokoch 2008-2011 postupne zvyšovať zo 68.7% na 69.3%
- **Rast počtu EAO (demografia)** bude nadálej pôsobiť negatívne na mieru nezamestnanosti

Dlhodobá nezamestnanosť

VZPS

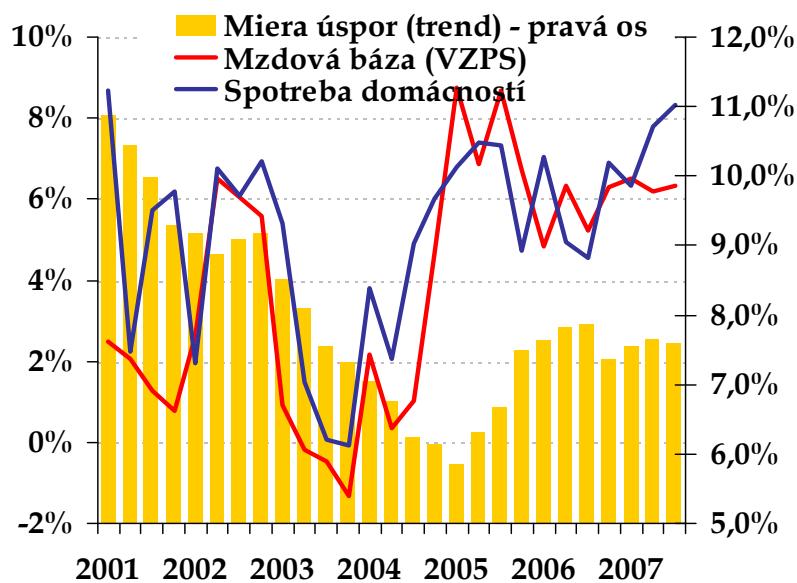

- miera dlhodobej nezamestnanosti mierne klesá, ale stále tvorí značnú časť celkovej nezamestnanosti
- hrozba nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily sa zvyšuje

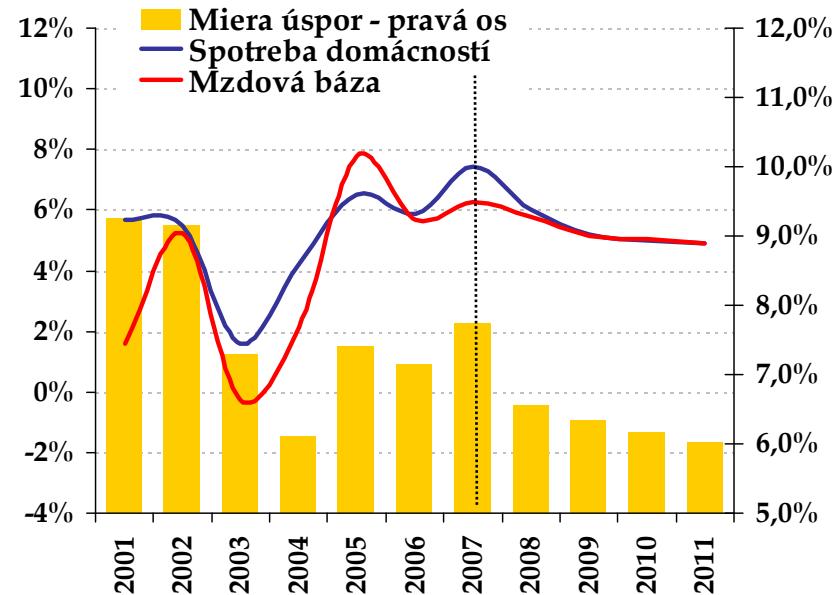
Spotreba domácností

predpoklady reálneho rastu

Kvartálny vývoj

Ročné predpoklady

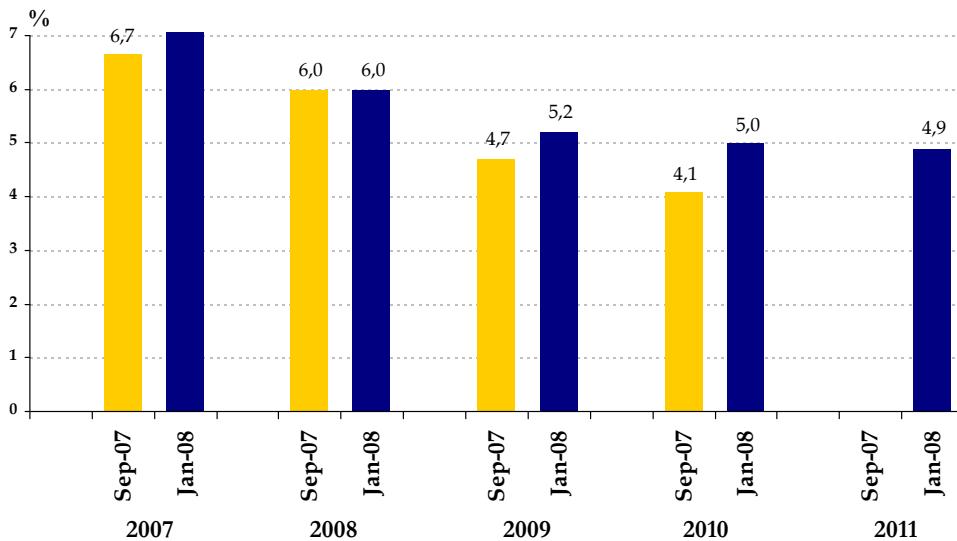

- predpoklady pre reálny rast v 2008-2011:
 - Rast spotreby na úrovni rastu mzdovej bázy
 - Postupný pokles miery úspor, vyššie čerpanie úverov a nákupov na splátky

Spotreba domácností

reálny rast

2006				2007				2008				2009				2010				2011			
Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ			
5,8	6,7	7,4	0,7	6,0	6,0	0,0	4,7	5,2	0,5	4,1	5,0	0,9							4,9				

Mierne zvýšenie predikcie

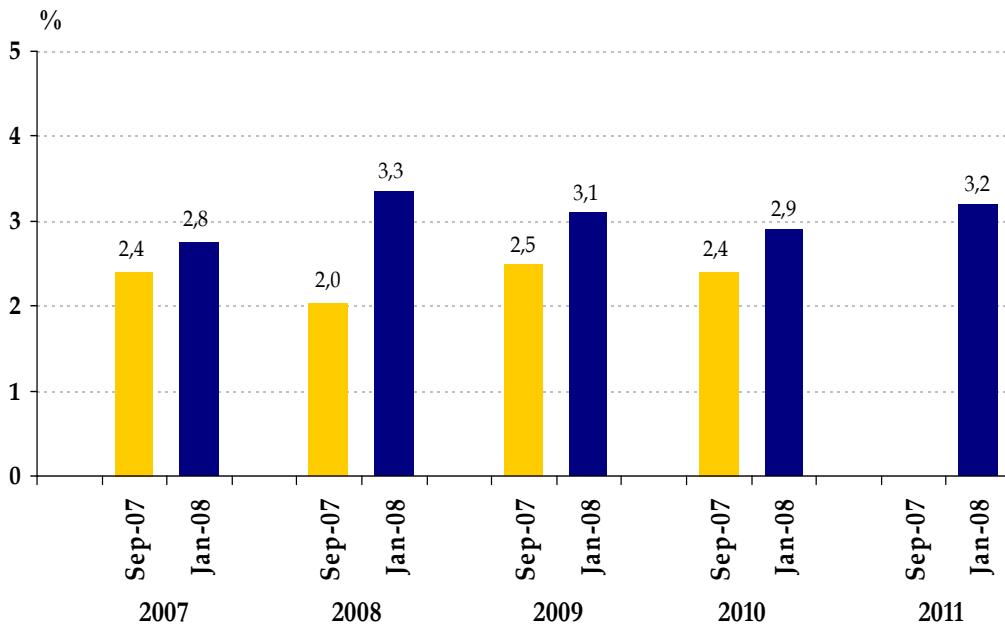
Dôvody:

- Revízia národných účtov
- Predpokladaný rast úverov po prijatí eura (nižšia reálna úroková miera)
- Mierne vyšší rast mzdovej bázy

Infácia

priemerný rast spotrebiteľských cien (CPI)

2006				2007				2008				2009				2010				2011			
	Sep-07	Jan-08	Δ																				
4,5	2,4	2,8	0,4		2,0	3,3	1,3		2,5	3,1	0,6		2,4	2,9	0,5				3,2				

- zrýchlenie inflácie vo všetkých rokoch
- 2008 – vyššie než očakávané ceny potravín a ropy (vplyv bázického efektu z roku 2007)
- 2009 – vyšší odhad vplyvu zavedenia eura (zmena z 0,3 p.b. na 0,5 p.b.)
- 2010 – koniec vplyvu niektorých jednorazových efektov (cigarety, zavedenie eura, energetické dane)
- 2011 – zrýchlenie cenovej konvergencie slovenskej ekonomiky (rast cien trhových služieb)

Infácia

štruktúra HICP inflácie

HICP inflácia v štruktúre CPI (priemerné ročné rasty v %)					
	2007	2008	2009	2010	2011
Úhrn	1,9	3,1	3,0	2,8	3,2
Regulované ceny	1,0	2,3	2,8	2,6	2,3
Potraviny	3,9	6,2	2,8	3,0	2,7
Trhové služby	2,9	4,2	4,2	3,9	4,9
Obchodovateľné tovary*	1,2	1,4	2,5	2,2	1,4
Čistá inflácia	1,3	2,7	3,1	2,8	3,0
Jadrová inflácia	2,5	3,5	3,0	2,9	2,9

Zdroj: MF SR

*(vrátane vplyvu nepriamych daní)

Infácia

predpoklady regulovaných cien

**Skutočnosť a predpoklady nárastu cien energií pre domácnosti a prognóza cien ropy
(%, USD/barel)**

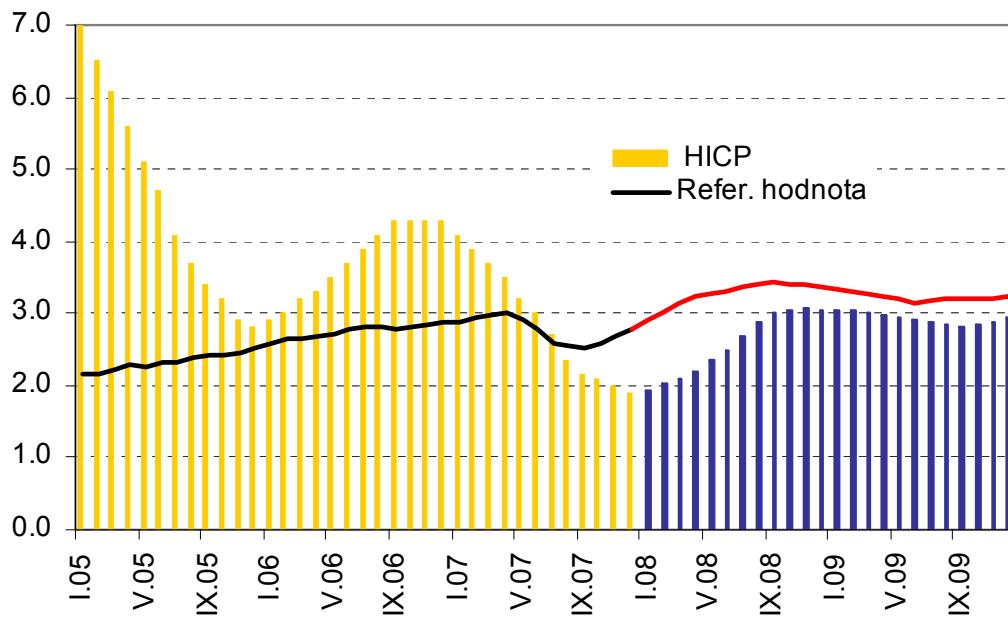
	2007	2008f	2009f	2010f	2011f
Plyn	-4,1	0	3	0	2
Teplo	2,2	3,5 (od 3/08)	3	0	1,4
Elektrina	-0,1	3	4	4	1
Voda a stočné	-2,3	4	4	5	4
Odpad	1,1	1	0	2	2
Ropa	72,9	86,2	82,7	82,5	84,6

Zdroj: MF SR

Poznámka: f – prognóza, boldom sú vyznačené energie na ktoré už ÚRSO vydal cenové stanovisko pre rok 2008

HICP a plnenie inflačného kritéria

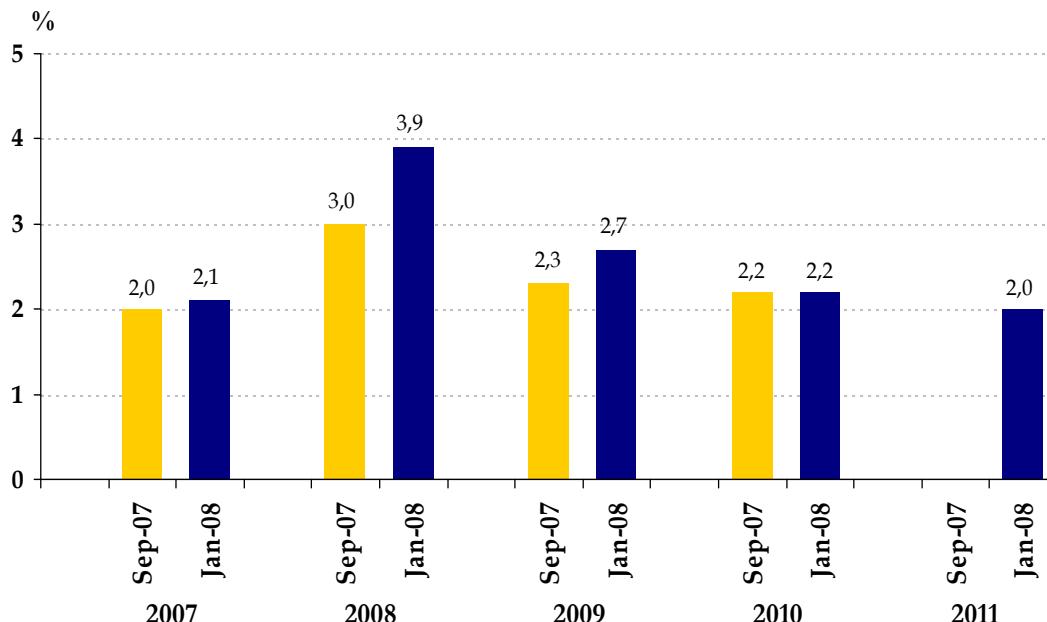
2006				2007				2008				2009				2010				2011			
	Sep-07	Jan-08	Δ																				
4,3	1,6	1,9	0,3		1,8	3,1	1,3		2,4	3,0	0,6		2,4	2,8	0,4				3,2				

- zvýšenie HICP kopíruje zmenu CPI
- Vplyv imputovaného nájomného na vyššie CPI oproti HICP už nebude tak výrazný ako v roku 2007 a postupne zanikne
- Zvýšenie referenčnej hodnoty v priebehu roka 2008 na 3,4% kvôli vyššej inflácii v členských krajinách EÚ (vplyv potravín a ropy)

PPI tuzemsko priemerný rast

2006	2007			2008			2009			2010			2011		
	Sep-07	Jan-08	Δ												
8,4	2,0	2,1	0,1	3,0	3,9	0,9	2,3	2,7	0,4	2,2	2,2	0,0			2,0

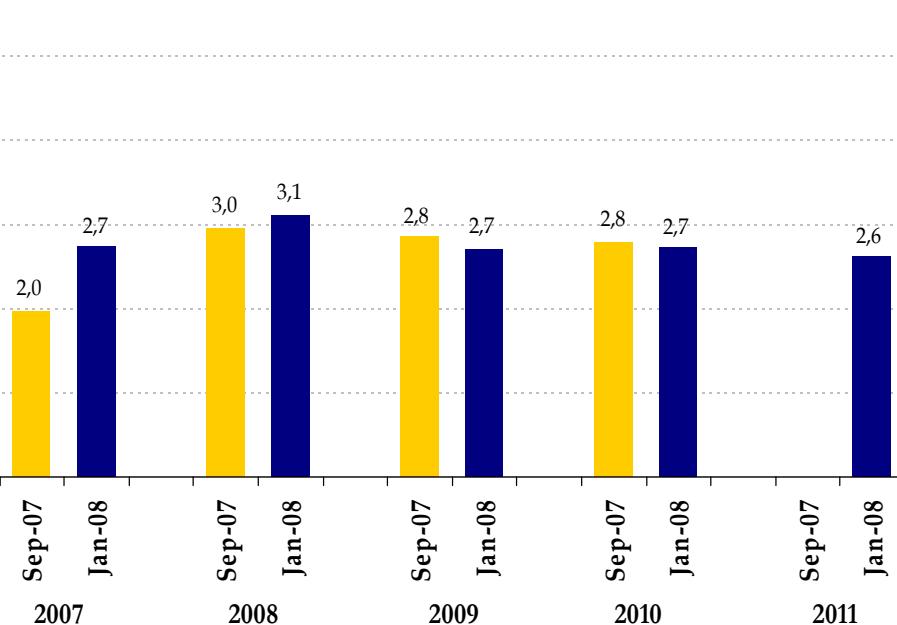

- **2008 – zvýšenie prognózy v dôsledku vyšších cien rafinérskych produktov a energií – prehodnotené zvýšenie cien elektrickej energie pre veľkoodberateľov (vyššie vstupy)**
 - **2009 – vyššie ceny elektriny pre veľkoodberateľov**
 - **2010 – 2011 – ustálenie tlakov na ceny**
 - **Zvýšená cenová hladina sa premieta do rastu jednotlivých deflátorov zložiek HDP**

Spotreba verejnej správy

reálny rast

2006				2007				2008				2009				2010				2011			
	Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ				
10,1	2,0	2,7	0,7		3,0	3,1	0,1		2,8	2,7	-0,1		2,8	2,7	-0,1				2,6				

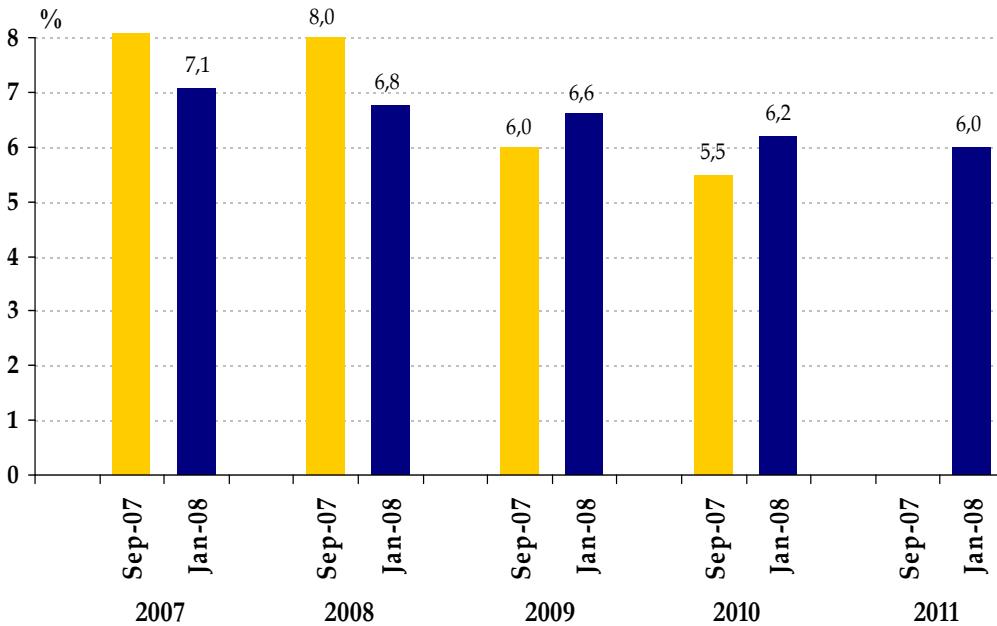
Úprava prognózy odráža:

- Revíziu G v rámci revízie národných účtov
- Výdavkové položky verejnej správy
 - 2007 - podľa aktuálneho vývoja
 - na 2008-2010 rasty na základe rozpočtu 2008-2010
- Rast deflátora verejnej správy v dôsledku zvýšenia inflácie

Tvorba hrubého fixného kapitálu

reálny rast

2006				2007				2008				2009				2010				2011			
	Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ
8,4	8,8	7,1	-1,7		8,0	6,8	-1,2		6,0	6,6	0,6		5,5	6,2	0,7						6,0		

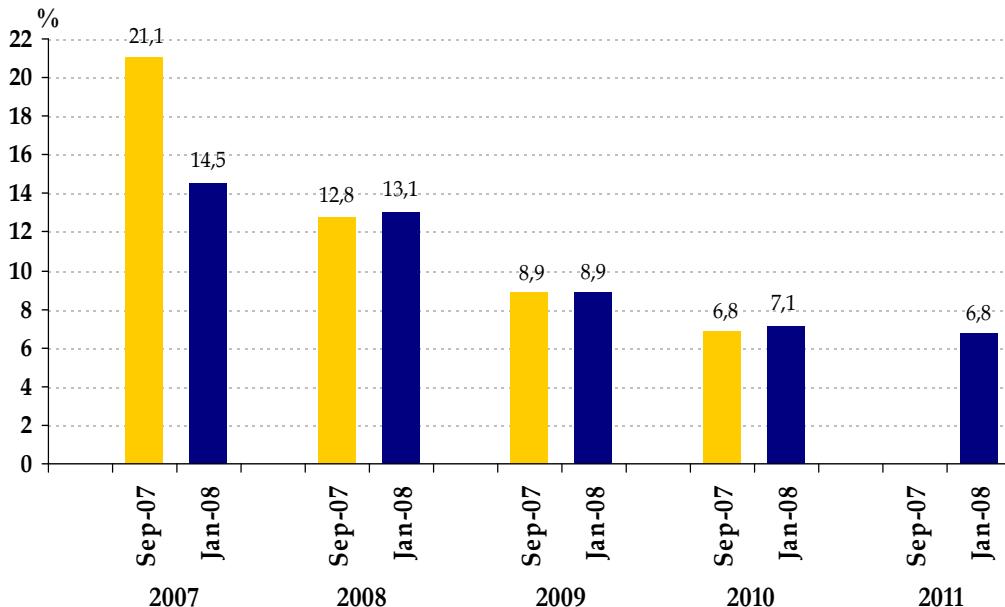

- Celkovo bola prognóza THFK ovplyvnená revíziou nár. účtov
- 2007 - 2008 zmiernenie rastu na základe slabšieho vývoja v troch štvrtrokoch 2007
- 2009 – 2010 mierne zvýšenie oproti septembru vplyvom prijatia eura

Export tovarov a služieb

reálny rast

2006				2007				2008				2009				2010				2011			
	Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ
21,0	21,1	14,5	-6,6		12,8	13,1	0,3		8,9	8,9	0,0		6,8	7,1	0,3						6,8		

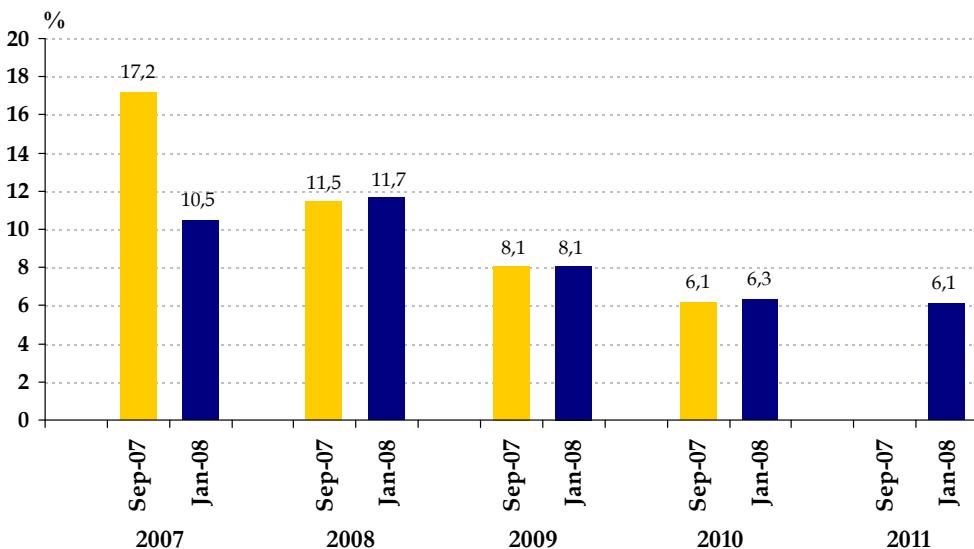

- **2007**
 - došlo k zníženiu rastu exportu na základe skutočného vývoja v treťom štvrtroku
- V d'alších rokoch zlepšenie exportu kvôli lepším vyhliadkam vo výrobnej sfére (ostatné priemyselné odvetvia - mimo automobilového)

Import tovarov a služieb

reálny rast

2006				2007				2008				2009				2010				2011			
	Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ		Sep-07	Jan-08	Δ				
17,7	17,2	10,5	-6,7		11,5	11,7	0,2		8,1	8,1	0,0		6,1	6,3	0,2				6,1				

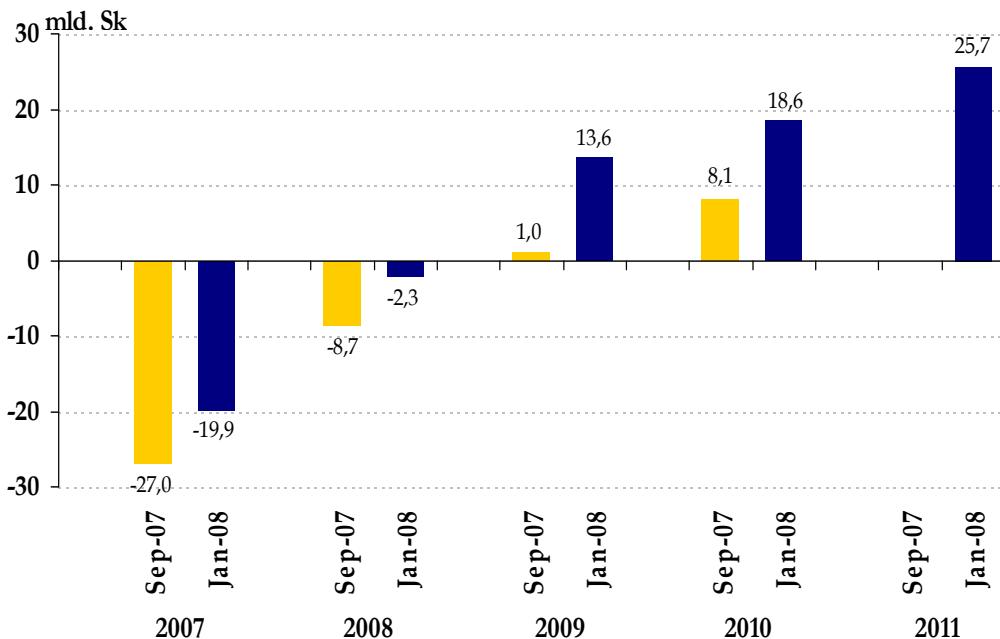
Úpravy nadväzujú na:

- skutočný vývoj dovozov v 2007
- zmeny prognózy domáceho dopytu a exportu

Saldo obchodnej bilancie

mld. Sk

2006			2007			2008			2009			2010			
Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	
-75,3	-27,0	-19,9	7,1	-8,7	-2,3	6,4	1,0	13,6	12,6	8,1	18,6	10,5		25,7	

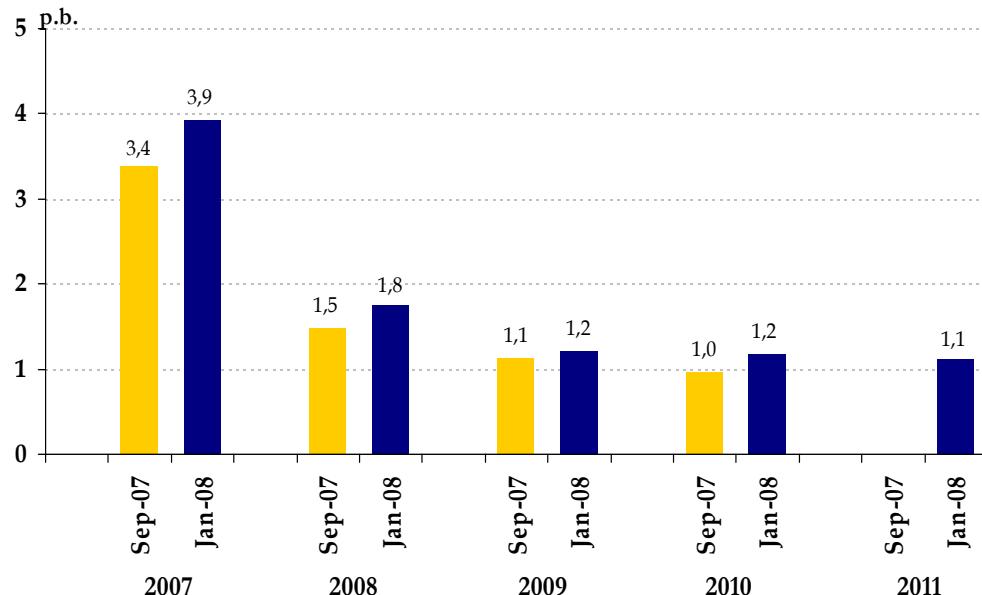

- **2007-2008:**
 - Úprava deficitu v dôsledku zmeny metodiky ŠU a pozitívneho vývoja v roku 2007
- **2009-2011:**
 - Zlepšenie vývoja obchodnej bilancie kvôli priaznivému vývoju ZO

Príspevok čistého zahraničného obchodu k reálnemu rastu HDP

percentuálne body

2006		2007		2008		2009		2010		2011			
		Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ	Sep-07	Jan-08	Δ
2,3		3,4	3,9	0,5	1,5	1,8	0,3	1,1	1,2	0,1	1,0	1,2	0,2
													1,1

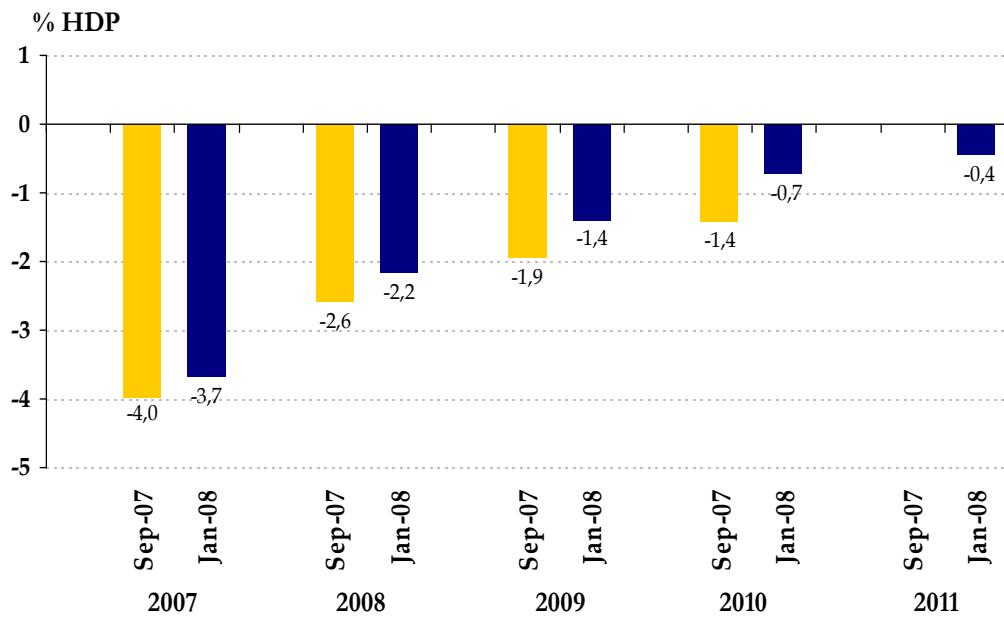

- **2007:**
 - Zvýšenie odhadu na základe aktuálneho vývoja
- **2008-2010:**
 - Mierne zvýšenie v dôsledku očakávaného priaznivého vývoja ZO

Bilancia bežného účtu

% HDP

2006		2007			2008			2009			2010			2011
		Sep-07	Jan-08	Δ	Jan-08									
-7,2		-4,0	-3,7	0,3	-2,6	-2,2	0,4	-1,9	-1,4	0,5	-1,4	-0,7	0,7	-0,4

- **Faktory úpravy prognózy v 2007:**
 - Zlepšenie v prognóze tovarovej bilancie zahraničného obchodu, mierny pokles deficitu bilancie výnosov
- **2008-2011:**
 - Zlepšenie obchodnej bilancie
 - Zhoršenie bilancie výnosov v dôsledku zvyšovania platieb dividend priamym zahraničným investorom

Závery

Hlavné zmeny oproti septembrovej predikcii

Vyšší ekonomický rast

- na základe optimisticejších očakávaní, avšak nadálej sa bude tempo po kulminácii v roku 2007 znižovať v strednodobom horizonte
- zmeny prognózy HDP a jednotlivých zložiek ovplyvnené do istej miery revíziou NÚ

Vyššia inflácia

- globálny rast cien potravín a energií
- avšak splnenie konvergenčného kritéria neohrozené

Riziká prognózy

Skôr negatívne :

- možné dôsledky turbulencií na finančných trhoch na reálnu ekonomiku krajín eurozóny
- ceny ropy a potravín, náväznosť na možné úpravy regulovaných cien v roku 2008
- možné tlaky na trhu práce v strednodobom horizonte (celková nezamestnanosť sa približuje k dlhodobej nezamestnanosti, čo môže viest k nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily a následne k tlaku na rast ceny práce aj nad úroveň produktivity práce)